

[Forsvarsministeren]

hr. Rhinelanders udtalelser, bl.a. i dagbladet Information – må jeg sige, at det er min opfattelse, at det ikke er ganske korrekt, hvad hr. Rhineland siger, bl.a. fordi – og det synes jeg er vigtigt at slå en streg under – Thules varslingsradar ikke indgår i et ABM-våbensystem og derfor heller ikke er omfattet af traktaten. Og endelig, hvis vi forestillede os, at den var det, at udskiftning og modernisering af radarkomponenter i ABM-våbensystemet så er tilladt.

Jeg synes også, hr. Albrechtsen bør holde sig for øje, at vi taler om anlæg i Thule, som blev etableret engang i 1950'erne i henhold til den aftale, der blev indgået mellem Danmark og USA i 1951, og at ABM-traktaten unægtelig er kommet væsentlig senere til verden.

Albrechtsen (VS):

Ministeren vil altså ikke gå ind i den konkrete vurdering, som efter min opfattelse Danmark må have ansvaret for, da det foregår på Danmarks territorium og ud fra folketingets dagsordener. Jeg håber, der er et flertal i folketinget, der har en anden opfattelse af den sag.

Men så vil jeg godt spørge ministeren, om det anlæg, der stammer fra 1950'ernes begyndelse, var et ABM-system, for det må det jo have været efter ministerens opfattelse, når en udskiftning og modernisering kan give anledning til, at det nye system er lovligt. Med andre ord: når jeg siger, at det er en spidsfindighed, amerikanerne bruger som fortolkning, er det, fordi amerikanernes fortolkning kun kan være gyldig, hvis anlægget i forvejen var et ABM-system, men problemet er, at moderniseringen gør det til et ABM-system. Vil ministeren bekræfte det?

Forsvarsministeren (Engell):

Jeg vil gerne sige til hr. Albrechtsen, at vi har ingen grund til at betvivle de oplysninger, der er kommet fra amerikansk side i vurderingen af henholdsvis Krasnojarsk og Thule, og derfor skal hr. Albrechtsen ikke mistyde det, jeg gav udtryk for.

Og når hr. Albrechtsen nu vender tilbage til den diskussion, vi havde for år tilbage om Thule, vil jeg blot henvise ham til de udtalelser, jeg kom med bl.a. under den forespørgselsdebat, som hr. Albrechtsens parti rejste i den sag. Der vil hr. Albrechtsen kunne finde

alle de oplysninger om anlæggene i Grønland, som han måtte ønske.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 170

5) Til udenrigsministeren af:

Albrechtsen (VS):

»Kan ministeren oplyse, hvad det er for realistiske forslag, Danmark vil arbejde for på FN-generalforsamlingen, og på hvilken måde Danmark vil sikre, at sådanne forslag kommer til behandling?«

Skriftlig begrundelse

Meget tyder desværre på, at ministerens meget skarpe kritik af den svenske regering for ikke at forhåndsorientere Danmark om nedrustningsudspil mere er udtryk for irritation over, at et vesteuropæisk land fører en USA-uafhængig linje, end udtryk for et seriøst ønske om sammen med bl.a. Sverige at udarbejde konstruktive nedrustningsforslag.

Sådan må man i hvert fald umiddelbart fortolke ministerens svar på spørgsmål nr. S 151.

Ministeren har ifølge dette svar henstillet til Sverige og Finland, at de »inden for kredsen af neutrale og alliancefri lande virkede for en bedre balanceret holdning i forhold til Øst og Vest«.

Med andre ord: de alliancefri nedrustningsforslag skal i højere grad tilpasses USA's og NATO's politik. Det er, hvad ministeren forstår ved »realistiske« forslag.

Men hertil kommer, at al ministerens tale om realistiske forslag forekommer at være tom snak. Hvor bliver disse forslag af? Hvad går realistiske forslag helt konkret ud på? Hvornår bliver de fremsat i FN? Disse spørgsmål må ministeren kunne besvare, hvis han vil undgå den stadig voksende mistanke om, at hans bestræbelser bare er at gå USA's ærinde.

Afgørende er det f.eks., at ministeren vil sikre, at der bliver fremsat et konkret og realistisk forslag om forbud mod førstebrug af atomvåben og et konkret og realistisk forslag om overholdelsen af ABM-traktaten, som i forbindelse med rumkrigsprojektet udsættes for stadig større pres.